

11 –Б клас «Географічний простір Землі» (35 год; 1 год на тиждень)

№ п/п	Дата	Тема уроку	§
І СЕМЕСТР			
1	03.09	Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності на уроках географії ВСТУП (1 год). Географія як система наук. Роль географії у сучасному світі. Вступ. Географія як система наук. Об'єкт дослідження географії. Поняття «геосистема». Рівні геосистем. Пізнавальна та конструктивна роль географії.	§1
РОЗДІЛ І. Топографія та картографія (5 год).			
2	10.09	Тема 1. Топографія(3 год) Топографічна карта, її складові та використання. Топографічна карта: проекція, розграфлення. Географічні і прямокутні координати. Прямокутна (кілометрова) сітка. Основні умовні позначення топографічних карт для зображення об'єктів місцевості та рельєфу. Вимірювання на топографічній карті. Використання азимутів.	§2
3	17.09	Практична робота 1(Визначення на топографічній карті географічних (з точністю до секунд) та прямокутних координат окремих точок, <u>географічних та магнітних азимутів, абсолютних та відносних висот точок, падіння річки.</u>	
4.	24.09	Плани населених пунктів. Практичне використання топографічних карт, планів. Практична робота 2. Читання схем руху транспорту свого міста	§2.с.16
5	01.10	Тема 2. Картографія (2 год) Сучасні картографічні твори та їхня математична основа. Сучасні картографічні твори. Математична основа карт. Способи картографічного зображення об'єктів і явищ на загальногеографічних та тематичних картах. Сутність генералізації. Електронні карти та глобуси. Картографічні інтернет-джерела. Навігаційні карти. Географічні інформаційні системи (ГІС), дистанційне зондування Землі, сфери їх практичного застосування.	§3Дослідження 1. Визначення оптимального маршруту руху між визначними об'єктами свого району за допомогою навігаційної карти своєї області.
6	08.10	Практична робота 3. Визначення за градусною сіткою географічних координат точок, азимутів, відстаней у градусах і кілометрах між точками на різних за просторовим охопленням картах.	2. Сфери використання даних дистанційного зондування Землі
7	15.10	Узагальнення знань з розділу 1 Топографія та картографія	
Розділ II. Загальні закономірності географічної оболонки Землі			
8	22.10	Тема 1. Рухи Землі та їх географічні наслідки і параметри .Геоїд. Види руху Землі та їхні наслідки. Форма та розміри Землі. Геоїд. Осьовий (добовий) рух Землі та його наслідки. Добова ритміка в географічній оболонці. Основні види часу. Визначення місцевого та поясного часу, перехід від місцевого часу до поясного. Пояси освітленості на Землі. Сила Кореоліса. Змінюваність висоти Сонця над горизонтом та тривалості світлового дня. Орбітальний Рух Землі: основні характеристики, географічні наслідки. Причини змін пір року. Зміна пір року у пн та пд півкулях.	§4 *Дослідження 1. Моделювання природних явищ на Землі у дні рівнодень та сонцестоянь. 2. Прояви сили Коріоліса на річках своєї місцевості
9	05.11	Тема 2. Географічна оболонка Землі. Склад, будова й закономірності географічної оболонки. Склад, межі та будова географічної оболонки. Закономірності географічної оболонки. Сучасний етап розвитку географічної оболонки. Антропосфера.	§5
10	12.11	Т. №3. Геологічне середовище людства. Властивості літосфери та її структура . Поняття «геологічне середовище людства».	§6
11	19.11	Процеси в надрах та на поверхні Землі. Рельєф.	§7
12	26.11	Ресурсні властивості літосфери. *Дослідження1. Причини заселення схилів вулканів. 2. Сучасні вимоги до будівництва у районах з високою сейсмічністю.	§8 *
13	03.12	Практична робота 4. Встановлення за тематичними картами материків та України зв'язку між тектонічними структурами, рельєфом, мінеральними ресурсами і густотою населення, розташуванням видобувних, матеріало-, паливомістких виробництв.	
14	10.12	Тема 4. Атмосфера та системи Землі (3год) Сонячно-земні взаємодії. Тропосфера. Сонячно-земні взаємодії. Сонячне випромінювання, відмінності випромінювання і поглинання тепла повітрям, поверхнею гірських порід і води. Тропосфера: температурний режим, зміна атмосферного тиску, вітри, вологість, опади. Погода. Синоптичні карти. Практична робота5. Визначення середніх температур та амплітуди їх коливань за добу, місяць, рік. Аналіз рози вітрів.	§9
15.	17.12	Клімат. Кліматотвірні чинники. кліматична карта. Карта кліматичних поясів. Характеристика типів клімату за кліматодіаграмами..	§10
16	24.12	Ресурсний потенціал атмосфери Вплив атмосфери на літосферу: вивітрювання, рельєфоутворення. Кліматичні умови як чинник розселення і розташування виробництва та інфраструктурних об'єктів	§1*Дослідження Ресурсний потенціал атмосфери своєї місцевості та приклади його використання

		II СЕМЕСТР	
		Тема 5. Гідросфера та системи Землі	
17		Світовий океан: його складові та ресурсний потенціал. Запаси води на Землі. Світовий океан та його складові. Вплив процесів у літосфері на природу океанів. Роль океанів у формуванні гірських порід і рельєфу узбережжя. Вплив атмосферних процесів (явищ) на Світовий океан. Роль Світового океану у формуванні глобальних і місцевих систем повітряних потоків у нижніх шарах тропосфери. Ресурсний потенціал Світового океану та вплив людства на стан океанічних вод, запаси мінеральних, біологічних ресурсів. Практична робота 6. Складання та аналіз схеми системи течій у Світовому океані; порівняння впливу холодної та теплої океанічних течій на клімат одного з материків	\$12 С.66
18		Води суходолу. Прісні води як джерело життя на Землі Води суходолу, чинники їх нерівномірного розподілу на материках та по території України Взаємозв'язок геологічної будови, рельєфу і річкової мережі території. Вплив геологічних процесів на формування озер, пластів підземних вод. Взаємозв'язок клімату і вод суходолу. Прісна вода як ресурс і чинник розміщення населення та виробництва. Мінеральні й термальні води: поширення, використання. Водозабезпеченість регіонів і країн світу. Чинники дефіциту води. Сучасні системи очищення води. Опріснення морської води.	\$13,14 Дослідження 1. Система протидії паводкам, повеням, селям і лавинам в окремих районах України. 2. Карстовий рельєф як приклад взаємодії геосфер. 3. Прозорість води у річці (озері, ставку): від чого залежить і чому змінюється?
19		Тема 6. Біосфера та системи Землі (2 год) Біосфера та біологічні ресурси. Біосфера та її складові. Закономірності поширення живих організмів на суходолі і в океанах. Природні чинники формування ареалів поширення рослин і тварин. Біологічні ресурси.	\$ 15
20		Ґрунти та природні зони світу. Роль живих організмів у формуванні ґрунтів. Ґрунт – «дзеркало» ландшафту. Типи ґрунтів. Вплив ґрунтів на спеціалізацію господарства регіону , країни. Природні зони. Порівняння карт ґрунтів і природних зон світу та України.	\$16 Дослідження 1. Деградовані ґрунти: причини і перспективи використання; 2. Чинники порушення широтної зональності на материках та території України.
21		Урок узагальнення знань з теми № 5,6	
		Розділ III. Загальні суспільно-географічні закономірності світу (8 год)	
22		Тема 1. Географічний простір(1 год) Світосистема: сутність і функціонально-компонентний склад. Світосистема як результат і процес формування глобальної єдності в системі «суспільство – природа». Функціонально-компетентний склад світосистеми: демографо-екологічна, економічна, інформаційно-технологічна, соціально-культурна, політична підсистеми. Географічний простір, його системоутворювальна роль та характеристики.	\$ 17
23		Тема 2. Демографічні процеси у світосистемі (2 год) Демографічний стан населення. Динаміка чисельності населення світу. Природні, соціальні, економічні й екологічні чинники та просторові особливості природного руху населення у світі. Демографічний перехід, його фази. Статевो-вікова, шлюбно-сімейна структура населення. Демографічне старіння населення. Характеристика демографічної ситуації в країнах за статево-віковими пірамідами.	\$18
24		Демографічна політика та сучасні міграції у світі. Особливості демографічної політики у країнах з різним типом відтворення. Міграції, їх показники, чинники та вплив на відтворення населення і його перерозподіл у світі. Просторові тенденції міграційних процесів. Якість життя як чинник природного і механічного руху населення. Демографічні чинники розвитку економіки та спеціалізації країн. Демографічні прогнози. Практична робота 7. Обчислення показників народжуваності, смертності, природного та механічного приросту населення країни за статистичними даними. С.99. Дослідження 1. Уплив старіння населення на місце країни в міжнародному поділі праці. 2. Працевістки виробництва густозаселених регіонів світу. 3. Екологічні та соціальні проблеми густозаселених регіонів світу	\$19
25		Тема 3. Глобальна економіка (4 год) Сучасна глобальна економіка та тенденції її розвитку. Поняття «глобальна економіка». Світовий ринок технологій, патентів і ліцензій, інформаційно-технологічних послуг. Географічність міжнародної спеціалізації та кооперування виробництва. Роль транснаціональних корпорацій та вільних економічних зон у функціонуванні глобальної економіки. Глобальні ланцюжки доданої вартості. Міжнародний ринок товарів: сутність, інфраструктура, ціноутворення.	\$20,21
26		Первинний сектор економіки Виробництво сільськогосподарської продукції у світі: природні, соціальні, економічні чинники, особливості просторової організації. Видобування й споживання паливних мінеральних ресурсів, глобальні ринки вугілля, нафти й природного газу.	\$21

27		Вторинний сектор економіки. Глобальні ланцюги доданої вартості у виробництві чорних металів, алюмінію, міді; чинники та форми спеціалізації країн. Сучасна географія виробництва транспортних засобів, електроніки, фармацевтичної продукції, чинники участі національних економік у глобальних ланцюгах доданої вартості. Виробництво текстилю, одягу, взуття: сучасна просторова організація, чинники міжнародної спеціалізації. Практична робота 8. Позначення на контурній карті (знаками руху) глобальних ланцюгів доданої вартості <i>«видобування алюмінієвої сировини – виробництво глинозему – виробництво первинного алюмінію – споживання алюмінію».</i>	§22 С.118
28		Третинний сектор економіки. Сучасні транспортно-логістичні системи та інформаційно-комунікаційні мережі як інфраструктурний каркас глобальної економіки. Світовий ринок інвестицій і фінансів. Туризм. Формування «інформаційного суспільства».	§23Дослідження 1. Світовий ринок патентів: лідери й аутсайтери.
29	.	Т. №5.Політична географія і геополітика та їхні складові. Географічні складники політичної географії: географічний простір, території, географічні місця. Політичні складники: політичні інституції, політичні відносини, «сила». Територіально-політичні системи національного і наддержавного рівнів. Геополітика, її складові Зовнішня та внутрішня геополітика. Геополітика «сили». Різновиди «сили». Взаємозв'язок між національними та геополітичними інтересами держави.	§24
30		Узагальнення знань	
		РОЗДІЛ ІV. Суспільна географія України (8 год)	
31		Т 1. Українська держава (1 год) Територія та політико-географічне положення України. Українська держава і територія держави України. Політико-географічне положення України: глобальне, регіональне, сусідське. Політико-економічна оцінка державного кордону України. Реформування адміністративно-територіального устрою України.	§25 Дослідження 1. Вплив війни в Україні на «безпекову архітектуру» в Європі.
32		Т 2. Населення України(1 год)Сучасна демографічна ситуація в Україні. Система розселення в Україні. Кількість населення України. Відтворення населення: показники та природні, соціальні, економічні чинники народжуваності й смертності, їх просторові відмінності. Особливості вікового і статевого складу населення України. Міграційні процеси в Україні. Біженці та тимчасово переміщені особи. Демографічна політика в Україні. Система розселення. Міські агломерації, урбанізація, субурбанізація і джентрифікація. Особливості сільських населених пунктів. Практична робота 9. Аналіз картограм народжуваності, смертності, природного приросту, густоти населення, урбанізації в Україні	§26,27 Дослідження (на вибір учня/учениці): 1. Сучасна географія трудової еміграції з України. 2. Соціальні проблеми монофункціональних міст С.144
33		Тема 3. Економіка України в міжнародному поділі праці (6 год) Сучасний стан національної економіки України. Сучасні риси національної економіки України. Конкурентні переваги України на світових ринках с/г продукції, рудної сировини і металів. Практична робота 10. Аналіз секторальної структури економіки України	§28 С.149
		Первинний сектор економіки України.	§29
34		Вторинний сектор економіки України: металургія, енергетика, авіа ракетобудування, машинобудування, хімічна, легка та харчова промисловість. Сучасні тенденції та регіональні відмінності розвитку енергетики в Україні. Замкнутий технологічний цикл розроблення і виробництва літаків в Україні, експорт та імпорт авіа ракетної техніки. Виробництво автомобілів, сільськогосподарської техніки: тенденція розвитку, міжнародне кооперування. Місце України в глобальних ланцюгах доданої вартості виробництва та реалізації електронної продукції. Виробництва фармацевтичної продукції та побутової хімії: чинники та особливості розташування підприємств. Особливості розвитку й просторової організації виробництва меблів, текстилю, одягу, взуття, продуктів харчування.	§30,31
35		Третинний сектор економіки України. Міжнародні транспортні коридори на території України. Офшорна розробка програмного забезпечення в Україні. Ресурсний потенціал і перспективи розвитку рекреаційного комплексу в Україні. Місце України на світовому ринку інвестицій і запозичень. Транснаціональні фінансові корпорації (банки, фінансові компанії) в Україні.Сучасні форми просторової організації виробництва товарів і послуг .	§ 32
36		Плани сталого (збалансованого) розвитку в країнах світу і стратегія збалансованого розвитку України. Досвід реалізації планів сталого (збалансованого) розвитку в різних країнах та стратегія збалансованого розвитку України. Дослідження 1. Давальницька сировина у швейній індустрії України: позитивні й негативні аспекти для виробників і споживачів. 2. Офшорна розробка програмного забезпечення в Україні: основні центри, компанії. 3. Реалізація планів сталого (збалансованого) розвитку в різних країнах: успіхи і прорахунки.	§ 33 С.175

